

Zeeschepen die in de haven van Rotterdam beschadigde waar afleverden, hadden een goede kans dat zij met ‘juffrouw Wildeboer’ te maken kregen. Tussen 1960 en 1986 heeft Ina Wildeboer (71) naar eigen zeggen ‘heel wat schepen aan de ketting gelegd’. Ze begon als advocaat-stagiare bij het kantoor Hoek & Sjollema in Rotterdam dat later uit zou groeien tot Trénité van Doorne en bleef daar als partner tot 1987, toen zij toetrad tot de Hoge Raad. Voor de Orde was ze lid van de Algemene Raad, waarnemend deken en lid van het Hof van Discipline. In haar Scheveningse appartement vlakbij het strand, vertelt Ina Wildeboer over de lol van het werken met havenmannen, haar tijdige ‘ontsnapping’ uit de omzetmachine van de advocatuur en haar onbegrip van de strijd voor vrouwenemancipatie.

Mijn zaken gingen meestal over ladingen zoals granen en veevoeder, die los gestort in ruimen werden vervoerd. Als er ongedierte of schimmel in zat, of als er water bij was gekomen, ging bij mij de telefoon. Vervolgens moest ik zorgen dat zo'n vervoerder uit de Filippijnen, Griekenland, of Nigeria zou betalen. Kom daar nog maar eens om als dat schip de haven allang uit is. Dus pakte ik dat schip. Aan de ketting ermee. En dan zei ik: “wilt u praten? Prima”. Consternatie bij die vervoerder natuurlijk. De oplossing die ik dan bood, was dat de ketting eraf kon als er een bankgarantie kwam. “Voor wie treedt u eigenlijk op?”, werd mij dan gevraagd. Dat wist ik vaak niet precies. “Nader op te geven cliënten”, kwam er dan in de tekst van de bankgarantie. Voor welk bedrag? Wisten we meestal ook niet. “Voor nader te omschrijven bedrag”, werd het dan. Het ging allemaal op basis van goed vertrouwen, want dat schip moest zo snel mogelijk die haven uit.’

‘Ik had altijd met mannen te maken. Die waren vaak zo verbaasd dat ik dit werk deed, dat ze goed naar mij luisterden. Ze moesten ook wel, want dat schip lag aan de ketting. Maar ik denk dat mijn vrouw zijn toch een voordeel was. Een soort verrassingseffect. “Oh miss, you're a hard one”, verzuchtte een kapitein eens die dacht mij wel even te kunnen bepraten. De mensen voor wie ik optrad, vonden het prachtig. “Ja hoor, juffrouw Wildeboer heeft hem al aan de ketting!”, riepen ze dan. Onze stagiaires hield ik

‘Juffrouw Wildeboer heeft het schip

‘Op school werd al tegen mij gezegd dat ik advocaat moest worden. Ik wil graag gelijk hebben en vind het leuk om daar achteraan te draven. Strijden voor een ander leek mij mooi. Wij hebben geen juristen in de familie. Ons voorgeslacht bestaat uit zeemannen, boeren en handwerkslieden. Mijn vader schopte het via de MTS tot ingenieur bij Philips, mijn moeder had geen middelbare school. Het woord ambitie viel nooit bij ons. Toen ik in de Hoge Raad werd benoemd, moest ik mijn moeder uitleggen wat dat precies inhield. Haar reactie luidde: maar kind toch!’

‘Ik studeerde in Leiden in een goeie tijd. De oorlog was net voorbij. 1949 was het eerste jaar dat je geen bonnen meer nodig had om levensmiddelen te kopen. Dat gevoel van meer vrijheid willen, had je niet in die tijd. Dat je zou staken, of demonstreren of het allemaal anders zou willen, kwam niet in je op. Ik kom uit een nuchter gezin. Rebellie is onzin, niet redelijk. Veel meisjes gingen trouwen na hun studie. Ik niet. Ik heb er nooit zo bij stil gestaan. Pas toen mensen jaren later aan mij vroegen of ik het niet jammer vond dat ik niet was getrouwd, dacht ik: gôh, ik heb het eigenlijk niet gemist. Ik ben hem gewoon niet tegengekomen. Ik was weleens verliefd op een leuke vent, maar ja, die was dan al getrouwd.’

‘In onze sectie Haven en Handel werkten wij met de Rotterdamse mentaliteit. De zaken praktisch regelen en in Godsnaam vlug, want een schip dat in de haven ligt, kost geld.

ook altijd voor: “Aan de ketting leggen, praat makkelijker”.’

‘Na vier jaar werd ik partner. Tuurlijk, ze hadden mij nodig. Wie moest anders de nieuwe jongste bediende aannemen, de lunch verzorgen en een cadeautje kopen omdat de oudste partner 75 werd? Toen ik terugkwam uit het gesprek over mijn promotie, vroeg mijn mannelijke kamergenoot wat ik zou gaan verdienen. Dat was ik helemaal vergeten te vragen.’

‘Ondertussen werkte ik aan een proefschrift over het Brusselse Hulp en Bergingsverdrag uit 1910. Vergelijken hoe het recht was vóór en na dat verdrag. Zaken onder elkaar zetten en conclusies trekken, echt vrouwenwerk. 's Avonds en op weg naar mijn werk in de trein zat ik ijverig te schrijven. De conclusie was dat het verdrag de rechtspraktijk in de aangesloten landen nauwelijks had

**“Oh miss, you're a hard one”,
verzuchtte een kapitein eens**

veranderd. Het was geen briljant proefschrift, maar het bood wel een praktisch overzicht van het hulp en bergingsrecht.’

‘De emancipatiestrijd ken ik uit de krant. Ik kan er aardig over meeleveren, maar ik heb zelf nooit ervaren waar het om gaat. Ik heb altijd alles kunnen doen wat ik wilde. Misschien had ik het geluk dat ik een hoekje vond waar ik goed kon werken. Mijn

al aan de ketting'

cliënten waren vrijwel nooit juridisch geschoold en deden altijd wat ik zei. Ze waren blij als ik alles kort en duidelijk uitlegde. Dat is makkelijker dan wanneer je opdrachtgever een jurist is van Unilever die alle puntjes op de i wil hebben. Mijn cliënten waren ook niet emotioneel, zoals je dat in het familie-of strafrecht wel meemaakt. Ik heb met mijn cliënten altijd veel gelachen.'

'Ik heb ons kantoor zien groeien, maar de echte verzakelijking van de afgelopen vijftien jaar heb ik niet meer meegemaakt. Ik voel dat achteraf als een ontsnapping. Dat durf ik nu wel te zeggen. Mijn omzet had niet de huur van mijn kamer op het Weena kunnen betalen. De zaken die ik deed, zijn überhaupt teruggelopen: betere schepen, betere lading, betrouwbaardere vervoerders. Ik was niet blij geweest met het wegsturen van cliënten omdat zij een torenhoog uurtarief niet hadden kunnen opbrengen, en ik had ook bijbaantjes zoals die bij het Nederlandse padvindergilde niet willen missen. Als ik nu de yuppies zie met de Samsonite-koffertjes die 's nachts in het vliegtuig nog zitten te werken, denk ik: onder de druk van die verplichte declarabele uren had ik niet kunnen functioneren.'

'Ik ben niet gevluht voor de nieuwe ontwikkelingen, maar als het ware door de gong gered. Op een dag kwam er een telefoontje van mijn secretaresse. Ik was in Eindhoven bij mijn moeder die ziek was. Of ik een zekere mijnheer Moons wilde terugbellen. Ik belde, en kreeg de Hoge Raad aan de telefoon. Op dat moment realiseerde ik mij plotseling dat de heer Moons

I. WILDEBOER, VOORMALIG ADVOCaat

de president van de Hoge Raad was. Ik dacht: ze zullen wel één of andere commissie willen instellen. Maar zonder veel inleiding zei de president dat de Hoge Raad mij wilde voordragen als raadsheer. Ik dacht: hoe komen ze daar nu bij? Ze kennen mij toch? Ik strijd toch altijd voor het partijstandpunt? Maar ik voelde mij zeer vereerd. Ik ben er nog steeds erg trots op. Beslissen is leuk. Het is wel moeilijk. Je zit aan het eind van de rit, het is het laatste woord. Het is niet zo dat dat een kick geeft, maar ik ging er ook niet onder gebukt. Het noopte mij wel langer stil te staan bij een probleem dan ik vroeger gewend was.'

'Op mijn 68^e ben ik gestopt. Ik had 44 jaar gewerkt en was verzadigd. Ik tennis, golf, volg colleges van het Hoger Onderwijs voor Ouderen en heb een stukje bos bij Breda waar mijn caravan staat. Terugkijkend heb ik niet het idee: ik had een gezin moeten hebben. Er waren wel momenten in mijn leven dat ik dacht: een baby, jááá, fantastisch! Maar ik heb ook de zorgen gezien van ouders. En die heb ik dan weer niet gehad. Als ik kinderen had gekregen, was mijn carrière ook heel anders gelopen. Dan was ik uit de advocatuur gestapt. Wat dat betreft ben ik heel weinig geëmancipeerd. Mijn kind naar de crèche? Nee hoor. Geen sprake van.'

D. Hooghiemstra, freelance journalist